

Stanovisko Národnej banky Slovenska k predplateným poplatkom

Konzultačný materiál Máj 2024

Vydavateľ

© Národná banka Slovenska máj 2024
Odbor dohľadu nad kapitálovým trhom

Adresa

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava

Publikácia neprešla jazykovou úpravou.

Dôvody a účel tohto konzultačného materiálu

Vzhľadom na rôzne výklady pozorované na trhu sa Národná banka Slovenska, odbor dohľadu nad kapitálovým trhom, rozhodla vydať Stanovisko k predplateným poplatkom, aby poskytla dohliadaným subjektom a iným zainteresovaným subjektom finančného trhu usmernenia a svoj pohľad na výklad a správnu interpretáciu odbornej starostlivosti v súvislosti s definovaním poplatkov pri pravidelnom investovaní. V praxi sa vyskytujú poplatky s rôznym názvom a v súvislosti s rôznymi investičnými službami alebo úkonmi, ktoré sú počítané ako určité % z cieľovej sumy pravidelného investovania trvajúcim určité časové obdobie (ďalej len „predplatené poplatky“). V tomto materiáli je opísané, ktoré predplatené poplatky sú ešte akceptovateľné a ktoré predplatené poplatky spojené s rôznymi podmienkami nemožno považovať za konanie s odbornou starostlivosťou v najlepšom záujme podielníka alebo v záujme klienta a teda sú neprijateľné. Stanovisko k predplateným poplatkom vymenováva príklady neprijateľných predplatených poplatkov ako aj očakávania NBS vo vzťahu k nastaveniu poplatkov zo strany dohliadaných subjektov. Interpretácia a názory Národnej banky Slovenska na jednotlivé otázky ohľadom predplatených poplatkov vychádzajú z dohľadovej praxe.

Cieľom tohto konzultačného materiálu je získanie pripomienok od odbornej verejnosti k návrhu Stanoviska k predplateným poplatkom.

Národná banka Slovenska Vás preto vyzýva na poskytnutie relevantných pripomienok a právnych názorov k predloženému materiálu. Pripomienky budú prínosom, ak budú obsahovať jasné zdôvodnenie a alternatívy, ktoré by pri vyhodnotení mali byť zvažované. Vždy je potrebné uviesť, ku ktorému ustanoveniu alebo bodu predkladaného materiálu sa vyjadrujete.

Národná banka Slovenska bude brať pri vyhodnotení do úvahy všetky pripomienky zaslané **do 30. júna 2024**.

Vaše pripomienky a odpovede zasielajte mailom na adresu: konzultacie.KT@nbs.sk.

Národná banka Slovenska po vyhodnotení zaslaných odpovedí ukončí konzultačný proces vydaním Stanoviska k predplateným poplatkom, ktoré má byť nápomocné pre dohliadané subjekty a iné zainteresované subjekty finančného trhu pri správnej interpretácii a aplikácii odbornej starostlivosti v súvislosti s definovaním predplatených poplatkov pri pravidelnom investovaní.

Stanovisko odboru dohľadu nad kapitálovým trhom Národnej banky Slovenska k predplateným poplatkom

Národná banka Slovenska, odbor dohľadu nad kapitálovým trhom (ďalej len „NBS“), na základe ustanovenia § 1 ods. 3 písm. a) bodu 3 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v záujme zabezpečenia právnej istoty, jednotného a súladného výkladu povinností dohliadaných subjektov v sektore kapitálového trhu, vydáva toto stanovisko:

Článok 1 Predmet úpravy a účel

- 1.1. NBS pri výkone dohľadu nad finančným trhom v oblasti kapitálového trhu posudzuje, okrem iného, aj to, či dohliadané subjekty postupujú v súlade s odbornou starostlivosťou pri stanovovaní a účtovaní rôznych druhov poplatkov, ktoré je klient povinný zaplatiť v súvislosti s poskytovanými službami. NBS v rámci dohľadu posudzuje to, či je poplatková schéma ako celok nastavená transparentne s odbornou starostlivosťou v najlepšom záujme podielnikov alebo klientov. NBS nie je cenovým regulátorom, a teda sa v rámci dohľadu nezameriava na posudzovanie konkrétnej výšky poplatkov.
- 1.2. Počas uplynulých rokov NBS pri výkone dohľadu zaznamenala niekoľko prípadov tzv. „predplatených poplatkov“ uplatňovaných pri pravidelnom investovaní. Pojem predplatené poplatky nie je v relevantnej existujúcej právnej úprave definovaný. Pre účely tohto stanoviska sa predplateným poplatkom rozumie jednorazový poplatok:
 - (i) uhrádzaný na začiatku pravidelného investovania, zmluvne definovaný napríklad ako:
 - a. poplatok za zriadenie pravidelného investovania,
 - b. poplatok nahrádzajúci alebo dopĺňajúci priebežné vstupné poplatky v prípade investovania do subjektov kolektívneho investovania,
 - c. poplatok nahrádzajúci alebo dopĺňajúci priebežné poplatky za poskytovanie služby riadenia portfólia v prípade obchodníkov s cennými papiermi alebo
 - d. poplatok za poskytnutie investičného poradenstva v súvislosti s pravidelným investovaním a
 - (ii) ktorý sa počíta ako určité % z cieľovej sumy pravidelného investovania, ktorá sa má dosiahnuť pravidelným investovaním.
- 1.3. S predplatenými poplatkami sú zvyčajne spojené nasledovné podmienky:
 - (i) poplatok stanovený z cieľovej sumy investície môže klient zaplatiť postupne v splátkach; v prípade, že sa poplatok platí vo viacerých splátkach, k prvému investovaniu do finančného nástroja alebo finančných nástrojov dochádza až po zaplatení plnej výšky predplateného poplatku vypočítaného z cieľovej sumy a/alebo

(ii) v prípade, že klient z akéhokoľvek dôvodu, v ktoromkoľvek štádiu investovania (bez ohľadu na skutočnosť, či klient dosiahol cieľovú sumu), prestane priebežne alebo pravidelne poukazovať prostriedky za účelom pravidelného investovania, uhradený predplatený poplatok sa klientovi nevracia, a to ani v alikvotnej výške.

1.4. Účelom stanoviska je transparentne informovať dohliadané subjekty o dohľadovom prístupe NBS vo vzťahu k predplateným poplatkom, a zrozumiteľne a jednoznačne pomenovať prípady, kedy je prax spočívajúca v prijímaní predplatených poplatkov z pohľadu NBS v rozpore s príslušnými právnymi predpismi.

Článok 2 Výklad pojmov

2.1. Na účely tohto stanoviska sa používajú nasledujúce definície pojmov a skratky. Definície ďalších pojmov a skratiek môžu byť uvedené priamo v texte na inom mieste stanoviska, ak je to v danom prípade účelnejšie:

Cieľová suma	Cieľová suma predstavuje výšku peňažných prostriedkov, ktorú si klient stanoví pri uzatvorení zmluvy alebo pri podaní žiadosti, ktorým sa zriaďuje pravidelné investovanie (bez ohľadu na obchodné označenie ako napr. „pravidelné investovanie“, „investičný program“, „investičné sporenie“), ako celkovú sumu, ktorú má klient záujem investovať, pričom v cieľovej sume nie je zahrnutý predplatený poplatok.
DN	delegované nariadenia (EÚ) 2017/565, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ, pokiaľ ide o organizačné požiadavky a podmienky výkonu činnosti investičných spoločností, ako aj o vymedzené pojmy na účely uvedenej smernice v platnom znení.
Fond	Subjekt kolektívneho investovania podľa ZKI, bez ohľadu na právnu formu.
Klient	Klientom sa rozumie potenciálny klient alebo klient obchodníka s cennými papiermi alebo investor subjektu kolektívneho investovania spravovaný správcovskou spoločnosťou.
OZ	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v znení neskorších predpisov
Pravidelné investovanie	Pravidelným investovaním sa rozumie záväzok alebo možnosť klienta pravidelne investovať prostredníctvom finančných nástrojov vydávaných alebo služieb poskytovaných zo strany

správčovskej spoločnosti alebo obchodníka s cennými papiermi, a to bez ohľadu na obchodné označenie, ako napr. „pravidelné investovanie“, „investičný program“, „investičné sporenie“.

Predplatený poplatok	Predstavuje typ poplatku opísaný v bode 0 tohto stanoviska.
Priebežne uhrádzaný poplatok	Poplatok, ktorý platí klient z reálne uskutočnenej investície, spravidla určený ako % z hodnoty investície; v prípade pravidelného investovania ho klient uhrádza priebežne podľa jednotlivých etáp investovania a klient takto priebežne investuje a priebežne platí tento poplatok.
ZCP	zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
ZKI	zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov
ZFS	zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- 2.2. Stanovisko vychádza zo znenia aplikovateľných všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky, aplikovateľnej legislatívy Európskej Únie (nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ), nariadení Komisie a smerníc Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) a taktiež zo stanovísk, usmernení, rozhodnutí a odporúčaní vydávaných Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy (ďalej aj „ESMA“).
- 2.3. Pokiaľ v tomto stanovisku nie je niektorý pojem definovaný, je potrebné ho vykladať v súlade s definíciami uvedenými v platných právnych predpisoch, prípadne v usmerneniach alebo stanoviskách NBS alebo ESMA.

Článok 3 **Pôsobnosť**

- 3.1. Toto stanovisko sa vzťahuje na správčovské spoločnosti a pobočky zahraničných správčovských spoločností. Toto stanovisko sa vzťahuje aj na správcov alternatívnych investičných fondov, ktorí spĺňajú podmienky uvedené v § 31a ods. 1 ZKI (ďalej len „registrovaný správca“).
- 3.2. Toto stanovisko sa vzťahuje na obchodníkov s cennými papiermi a pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, ako aj na banky, pobočky zahraničných bánk, správčovské

spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností, ktoré poskytujú investičné služby podľa ZCP.

3.3. Toto stanovisko sa vzťahuje aj na finančných agentov v sektore kapitálového trhu podľa ZFS.

Článok 4

Konanie správcovskej spoločnosti s odbornou starostlivosťou v najlepšom záujme podielnikov

4.1. Správcovská spoločnosť je povinná spravovať subjekty kolektívneho investovania samostatne, vo svojom mene a v záujme podielnikov¹.

4.2. ZKI upravuje v ustanovení § 13 pravidlá pre účtovanie vstupných a výstupných poplatkov (spôsob výpočtu, maximálnu výšku) a v ustanovení § 53 odplatu za spravovanie fondu, pričom akceptuje, aby táto odplata mohla byť určená v závislosti od výkonnosti spravovaného fondu.

4.3. Správcovská spoločnosť je povinná v zmysle § 48 ods. 2 ZKI najmä:

- a) konať čestne a poctivo pri výkone svojej činnosti v najlepšom záujme podielnikov subjektu kolektívneho investovania a v záujme stability trhu,
- b) konať s odbornou starostlivosťou a obozretnosťou v najlepšom záujme podielnikov subjektu kolektívneho investovania a v záujme stability trhu,
- c) mať a účinne využívať zdroje a postupy potrebné na správny výkon svojej činnosti,
- d) vykonávať činnosť v najlepšom záujme jej investorov a klientov a v záujme stability trhu pri dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov, štatútov alebo zakladajúcich dokumentov spravovaných subjektov kolektívneho investovania a rozhodnutí Národnej banky Slovenska,
- e) spravodlivo zaobchádzať so všetkými investormi.

4.4. Konaním v najlepšom záujme podielnikov podľa § 48 odseku 2 písm. a) a b) ZKI sa pri správe fondov rozumie, okrem iného, aj konanie takým spôsobom, aby sa zabránilo účtovaniu neprimeraných nákladov na ťarchu majetku vo fonde a jeho podielnikom (§ 48 ods. 3 písm. d) ZKI)². Uvedené ustanovenie teda vyžaduje nielen to, aby sa na ťarchu majetku v subjekte kolektívneho investovania neúčtovali neprimerané náklady alebo poplatky, ale aj to, aby sa zabránilo účtovaniu neprimeraných nákladov alebo poplatkov na ťarchu podielnikov.

¹ § 48 ods. 1 ZKI: „Spravovanie subjektov kolektívneho investovania vykonáva správcovská spoločnosť samostatne, vo svojom mene a v záujme podielnikov; tým nie je dotknuté oprávnenie správcovskej spoločnosti zveriť výkon niektorých činností alebo funkcií inej osobe podľa [§ 57](#) alebo [§ 57a](#).“

² § 48 ods. 3 ZKI: „Konaním v najlepšom záujme podielnikov podľa § 48 odseku 2 písm. a) a b) sa pri správe fondov rozumie: a) zabrániť tomu, aby sa záujmy jednej skupiny podielnikov uprednostňovali pred záujmami inej skupiny podielnikov, b) uplatňovať primerané opatrenia a postupy na zabránenie nekalých praktík, o ktorých sa dá dôvodne predpokladať, že ovplyvnia stabilitu trhu, c) zabezpečiť primerané, správne a transparentné modely a systémy oceňovania majetku a záväzkov vo fonde; na žiadosť Národnej banky Slovenska je správcovská spoločnosť povinná preukázať, že majetok a záväzky vo fonde boli ocenené presne; tým nie je dotknuté ustanovenie [§ 161](#), d) konať takým spôsobom, aby sa zabránilo účtovaniu neprimeraných nákladov na ťarchu majetku vo fonde a jeho podielnikom.“

- 4.5. ZKI nezakazuje správcovskej spoločnosti, aby účtovala poplatky fondu alebo podielnikom, avšak v prípade, že sú poplatky účtované, tieto poplatky musia byť stanovené v súlade s konaním s odbornou starostlivosťou tak, aby neboli neprimerané.
- 4.6. ZKI upravuje maximálnu výšku poplatkov, ktoré je správcovská spoločnosť oprávnená účtovať investorom alebo podielnikom pri vydaní (§ 13 ods. 5 ZKI), zlúčení (§ 23 ods. 3 ZKI), prestupe medzi fondmi (§ 13 ods. 13 ZKI) alebo vyplatení (§ 13 ods. 12 ZKI) podielových listov alebo cenných papierov. Navyše, podľa § 13 ods. 12 ZKI sa poplatok od podielníka nesmie požadovať, ak by jeho súčet s poplatkom vyúčtovaným tomuto podielníkovi podľa § 13 ods. 5 ZKI prekročil 5 % z aktuálnej ceny podielového listu v čase jeho vyplatenia.
- 4.7. Ak by správcovská spoločnosť účtovala predplatené poplatky namiesto alebo popri poplatkoch uvedených v predchádzajúcom bode 4.6. tohto stanoviska, pričom by súhrnne presiahli maximálnu výšku poplatkov určených v ZKI, NBS by uvedené považovala za obchádzanie zákona.
- 4.8. NBS odporúča dohliadaným subjektom, aby za oprávnené náklady považovali len tie náklady alebo poplatky, ktoré je možné priradiť k nákladom uvedeným v prílohe VI časti 1.I Delegované nariadenia Komisie (EÚ) č. 2017/653 s prihliadnutím na investičnú politiku fondu³.

Článok 5

Konanie obchodníkov s cennými papiermi s odbornou starostlivosťou v záujme klienta

- 5.1 Podľa ustanovenia § 73b ods. 1 ZCP obchodník s cennými papiermi je povinný postupovať pri poskytovaní investičných služieb alebo vedľajších služieb a vykonávaní investičných činností v súlade so zásadami poctivého obchodného styku, čestne, spravodlivo a s odbornou starostlivosťou v záujme svojich klientov.
- 5.2 ZCP neobsahuje ustanovenia, ktoré by upravovali spôsob výpočtu, alebo uhrádzania poplatkov, ani limity pre výšku poplatkov za poskytovanie investičných služieb. Z pohľadu právnej úpravy ZCP a relevantných súvisiacich ustanovení aplikovateľnej európskej legislatívy (§ 73d ods. 1 písm. d) ZCP v spojení s čl. 50 DN) sú obchodníci s cennými papiermi povinní informovať klienta o všetkých nákladoch a súvisiacich poplatkoch a aj o akýchkoľvek platbách tretej strany, vrátane informácií o nákladoch na investičné služby a nákladoch na finančné nástroje odporúčané klientovi a ako ich klient môže uhradiť. Základnou požiadavkou je teda v tomto smere, aby bol klient transparentne informovaný o všetkých nákladoch a poplatkoch súvisiacich s investíciou.

³ ESMA Opinion on Undue Costs in UCITS and AIFs, 17.5.2023, ESMA34-45-1747
[https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-05/ESMA34-45-1747 Opinion on undue costs of UCITS and AIFs.pdf](https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-05/ESMA34-45-1747%20Opinion%20on%20undue%20costs%20of%20UCITS%20and%20AIFs.pdf)

- 5.3 Vo vzťahu k finančnému agentovi je potrebné povinnosti upravené v § 73b ods. 1 ZCP interpretovať v spojení s ustanoveniami § 37 ZFS, ktoré určujú osobitné ustanovenia o pravidlách činnosti vo vzťahu ku klientom pri vykonávaní finančného sprostredkovania a finančného poradenstva v sektore kapitálového trhu. V zmysle spomínaného ustanovenia § 37 ZFS finančný agent pôsobiaci v sektore kapitálového trhu nie je oprávnený poskytovať inú investičnú službu, resp. služby, ako sú investičné služby určené v § 2 ods. 2 ZFS (t.j. prijímanie a postupovanie pokynov klienta a investičné poradenstvo) a na jeho činnosť sa nevzťahujú § 28, 31, 32, 35, 36 ods. 1 až 6 ZFS a použijú sa ustanovenia osobitných predpisov, teda ZCP a DN. Tieto ustanovenia upravujú špecifické pravidlá a požiadavky súvisiace s výkonom finančného sprostredkovania, tzv. conduct of business rules, v sektore kapitálového trhu, a preto sa na činnosť finančného agenta v sektore kapitálového trhu analogicky vzťahuje povinnosť postupovať v súlade so zásadami poctivého obchodného styku, čestne, spravodlivo a s odbornou starostlivosťou v záujme svojich klientov podľa § 73b ZCP.

Článok 6

Akceptovateľné predplatené poplatky

- 6.1. NBS je toho názoru, že ak má klient na výber medzi možnosťou platiť priebežne uhrádzané poplatky bez určenia cieľovej sumy investície alebo platiť predplatený poplatok s určením cieľovej sumy, na ktorý nie je viazaná ani jedna zo zmluvných podmienok podľa bodu 1.3 (i) alebo (ii) tohto stanoviska, je riziko konfliktu záujmov dostatočne zmiernené. Ak by klient nemal možnosť výberu, je tu riziko uprednostnenia záujmov správcovskej spoločnosti, obchodníka s cennými papiermi, alebo finančného agenta, pred záujmami klienta, keďže motivuje tieto osoby k tomu, aby klientovi navrhovali stanovenie čo najvyššej cieľovej sumy. NBS očakáva, že sa klientovi transparentne zobrazia obe alternatívy, pričom by poskytnuté informácie mali byť jasné a zrozumiteľné pre neprofesionálneho klienta, aby mohol pochopiť, aká bude výška investovanej sumy a aká bude výška poplatku spolu s vysvetlením za čo sa poplatok platí a koho je príjmom.
- 6.2. NBS považuje za akceptovateľný predplatený poplatok, ak je suma tohto predplateného poplatku nižšia ako suma priebežne uhrádzaných poplatkov, ktoré by klient zaplatil pri pravidelnom investovaní, a na ktorý nie je viazaná ani jedna zo zmluvných podmienok podľa bodu 1.3 (i) alebo (ii) tohto stanoviska.
- 6.3. NBS považuje za akceptovateľný predplatený poplatok, ak sa vypočítava s odkazom na obdobie, ktoré nie je neadekvátne dlhé, napr. ak sa určí s odkazom na obdobie jedného roka.

Článok 7

Neprimeranosť predplatených poplatkov

- 7.1. NBS je toho názoru, že predplatené poplatky, s ktorými je spojená aspoň jedna z podmienok podľa bodu 1.3 (i) alebo (ii) tohto stanoviska, v závislosti od osoby, ktorá si ich účtuje, predstavujú konanie, ktoré je v rozpore s povinnosťou:

- (i) správcovskej spoločnosti konať s odbornou starostlivosťou a obozretnosťou v najlepšom záujme podielnikov (klientov) subjektu kolektívneho investovania podľa § 48 ods. 2 písm. a) a b) v spojení s § 48 ods. 3 písm. d) ZKI,
- (ii) obchodníka s cennými papiermi konať v súlade so zásadami poctivého obchodného styku, čestne, spravodlivo a s odbornou starostlivosťou v záujme svojich klientov podľa § 73b ods. 1 ZCP⁴ alebo
- (iii) finančného agenta vykonávať finančné sprostredkovanie alebo finančné poradenstvo v súlade so zásadami poctivého obchodného styku s odbornou starostlivosťou a v záujme práv a oprávnených záujmov klienta podľa § 73b ZCP a

NBS ich považuje za **neprimerané poplatky účtované na ťarchu klientov**.

7.2. Príklady neprimeraných predplatených poplatkov:

- (i) **Predplatené poplatky v spojení s podmienkou podľa bodu 1.3 (i) stanoviska sú pre klienta nevýhodnejšie v porovnaní s priebežne uhrádzaným poplatkom:** Klient platí priebežne uhrádzaný poplatok alebo poplatok za poskytovanie služby riadenie portfólia iba z reálne uskutočnenej investície, v prípade priebežného alebo pravidelného investovania ho teda uhrádza priebežne podľa jednotlivých etáp investovania. Klient takto priebežne investuje a z týchto investícií mu správcovská spoločnosť alebo obchodník s cennými papiermi odpočítava priebežne uhrádzaný poplatok. Naopak, predplatený poplatok sa vypočítava z cieľovej sumy (sumy plánovaných investícií), pričom je však splatný hneď na začiatku pravidelného investovania a do momentu, kým nebude celý uhradený, správcovská spoločnosť alebo obchodník s cennými papiermi neinvestuje finančné prostriedky klienta do žiadnych finančných nástrojov. Pre klienta je zvlášť nevýhodné zvoliť si vysokú cieľovú sumu pri nízkej výške pravidelnej investície. Klient tak prichádza o čas, kedy by mohli byť poukázané prostriedky už investované a zhodnocované. Priebežne uhrádzaný poplatok je teda pre klienta výhodnejší, naopak predplatený poplatok je výhodnejší pre správcovskú spoločnosť alebo pre obchodníka s cennými papiermi, a teda nie je v najlepšom záujme podielníka ani klienta.
- (ii) **Predplatené poplatky v spojení s podmienkou podľa bodu 1.3 (ii) stanoviska motivujú klienta zotrvať pri pôvodných parametroch dlhodobého investovania aj v prípade, ak už pôvodné parametre nie sú v jeho záujme:** Tvrdenie, že predplatený poplatok má motivovať klienta k pravidelnej a dlhodobej investícii, a teda jeho uplatňovanie je v najlepšom záujme klienta, nie je možné v tomto prípade akceptovať ako oprávnený dôvod na jeho uplatňovanie. Mechanizmus uplatňovania tohto poplatku neberie do úvahy prípadnú zmenu v potrebách klienta, ktorá v priebehu času môže nastať. Mechanizmus uplatňovania predplateného poplatku, ak je s predplateným poplatkom spojená podmienka podľa bodu 1.3 (ii) tohto stanoviska, obmedzuje zmluvnú slobodu klienta vo vzťahu k poskytovateľovi služby a k výške cieľovej investície, ak nechce utrpieť finančnú stratu v podobe nevrátenia nespotrebovanej časti alebo celého predplateného poplatku. Takéto obmedzenie

⁴ § 73b ods. 1 ZCP: „Obchodník s cennými papiermi je povinný postupovať pri poskytovaní investičných služieb alebo vedľajších služieb a vykonávaní investičných činností v súlade so zásadami poctivého obchodného styku, čestne, spravodlivo a s odbornou starostlivosťou v záujme svojich klientov.“

klienta v podobe „zabetónovania“ výšky cieľovej investície klienta bez ohľadu na možnú zmenu v investičných cieľoch, potrebách alebo preferenciách klienta, predstavuje konanie, ktoré je v príkrom rozpore so zákonnou povinnosťou správcovskej spoločnosti konať v najlepšom záujme podielníka, ktorá mu vyplýva z § 48 ods. 2 ZKI a obchodníka s cennými papiermi konať s odbornou starostlivosťou v záujme svojich klientov v zmysle § 73b ods. 1 ZCP.

- (iii) **Predplatené poplatky v spojení s podmienkou podľa bodu 1.3 (ii) stanoviska sa nevracajú v prípade zrušenia produktu bez adekvátnej náhrady:** V prípade, že dôjde k zrušeniu fondu, do ktorého klient pravidelne investoval a vo vzťahu k tomuto pravidelnému investovaniu zaplatil predplatený poplatok, pričom správcovská spoločnosť neponúka klientovi možnosť, aby pokračoval v pravidelnom investovaní do iného primeraného alebo vhodného fondu, NBS očakáva, že správcovská spoločnosť vráti klientovi alikvotnú časť nespotrebovaného predplateného poplatku. Ak by správcovská spoločnosť alikvotnú časť nespotrebovaného predplateného poplatku klientovi nevrátila, získala by neoprávnenú výhodu, keďže by jej zostala odplata aj za časť služieb, ktoré klientovi reálne neposkytla z dôvodu zrušenia fondu. Obdobne má postupovať obchodník s cennými papiermi v prípade poskytovania služby riadenia portfólia.
- (iv) **Predplatené poplatky za zriadenie pravidelného investovania v prípade jednorazového poskytnutia investičného poradenstva zo strany finančného agenta:** V prípade, ak dochádza k prijímaniu predplateného poplatku, ktorý je vypočítaný ako percento z cieľovej sumy, ktorá má byť investovaná pri pravidelnom investovaní (a väčšinou sa označuje ako poplatok za zriadenie pravidelného investovania), pričom finančný agent poskytne iba jednorazové investičné poradenstvo bez toho, aby boli klientovi poskytnuté akékoľvek ďalšie služby počas trvania zmluvy o pravidelnom investovaní, NBS bude považovať takéto konanie za nesúladné s povinnosťou finančného agenta vykonávať finančné sprostredkovanie alebo finančné poradenstvo s odbornou starostlivosťou a v záujme práv a oprávnených záujmov klienta podľa § 73b ZCP, keďže takéto konanie nezohľadňuje prípadné zmeny v potrebách klienta, ktoré môžu počas trvania investovania nastať. Nie je teda prispôsobené jeho potrebám, ktoré sa môžu v priebehu času vyvíjať a meniť, a záujem finančného agenta je uprednostnený pred záujmom klienta v rozpore so zákonnými povinnosťami finančného agenta.

Článok 8

Neprijateľné zmluvné podmienky

- 8.1. V zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 373/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov sa v zmluvách so spotrebiteľmi nesmú používať neprijateľné zmluvné podmienky podľa piatej hlavy § 52 až § 54a OZ.

- 8.2. Posúdenie zmluvnej podmienky v spotrebiteľských zmluvách⁵ za neprijateľnú **má za následok jej neplatnosť** v zmysle § 53 ods. 5 OZ⁶.
- 8.3. Dojednanie a účtovanie predplatených poplatkov, s ktorými je spojená podmienka podľa bodu 1.3 (ii) tohto stanoviska klientovi-spotrebiteľovi, by mohlo byť vyhodnotené za určitých okolností v konkrétnom prípade za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. v) OZ. Zmluvné ustanovenie, ktoré umožňuje správcovskej spoločnosti alebo obchodníkovi s cennými papiermi nevrátiť klientovi - spotrebiteľovi zaplatený predplatený poplatok alebo jeho pomernú časť za obdobie, kedy mu nebola alebo nebude poskytovaná žiadna služba – protiplnenie – sa môže považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 OZ v spojení s § 53 ods. 4 písm. v) OZ.
- 8.4. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ by bolo možné považovať za určitých okolností v konkrétnom prípade aj také zmluvné ustanovenie, ktorého predmetom je záväzok klienta - spotrebiteľa zaplatiť sankciu alebo zmluvnú pokutu za skončenie pravidelného investovania pred dosiahnutím cieľovej sumy.

Článok 9 Záverečné ustanovenia

- 9.1. Toto stanovisko sa uplatňuje od dátumu jeho zverejnenia.
- 9.2. Stanovisko predstavuje právny názor NBS. Tento právny názor bude uplatňovaný pri výkone dohľadu zo strany odboru dohľadu nad kapitálovým trhom NBS.

V Bratislave, dňa xx.xx.2024

JUDr. Peter Tkáč, PhD.
riaditeľ odboru dohľadu nad kapitálovým trhom

⁵ § 52 ods. 1 OZ: „Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.“

⁶ § 53 ods. 5 OZ: „Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.“